

Potres v Italiji.

Nekoliko se je zemlja umirila. Le manjši potresi se še ponavljajo. Središče potresom bili so Liparijski otoki. Vladni komisar državni podtajnik Galli ogleduje poškodovane kraje. V Palmiji so pregledali hiše in se prepričali, da je samo petnajst hiš nepoškodovanih. Cele vrste hiš v dolgosti 300 metrov so se morale podpreti. V notranjem so popolnoma razrušene. Neštevilno poslopij je pa popolnoma porušenih. Starci, ženske in otroci jokajo pri razvalinah.

Pellegrina, Sant Evfemija, Sinopoli in San Prokopio so popolne razvaline. Na več krajih leže mrličji z odtrganimi udi. Zatorej vlada velik smrad. Vladni komisar je odredil, da se mrličji pokopljejo, da se ne začne kaka bolezen. Nad 50.000 ljudij nima bivališča in stanujejo pod milim nebom. Zgubili so vse in vlada jih mora podpirati. Škode je več milijonov.

Izdala se je naredba, da se za jeden mesec v poškodovanih krajih ustavijo vsaka iztirjevanja izplačil, da se napravi nekoliko red. Ljudje sedaj razkopavajo razvaline. Preteklo bode pa veliko časa, predno se popravijo poškodovane hiše. Za nekaj časa se bodo morali postaviti šotori, da se v njih nastanijo ljudje.

Silno žalostno je stanje prebivalcev v poškodovanih krajih. Zadnje dni je jelo deževati in ljudje so bili prisiljeni poviniti se v razpokane hiše, od katerih se je bati, da se vsak čas podro. Potresi se ponavljajo vsak dan, če tudi ne s tako silo, da bi naredili kako znatno škodo. Potres se je pa razširjal tudi po drugih krajih v Italiji in tudi zunaj Italije. Poroča se o potresu v Veroni, Bologni, Bergamu, Pavii, Rimu in drugod. Škode potres po severni Italiji dosedaj ni napravil še nobene, a vsaj večje ne. V naši državi že je čutil potres v Tridentu in drugod po Tirolskem poslednje dni. Treslo se je pa tudi po Srbiji, Bolgariji in Makedoniji, od koder se pa še o kaki nesreči ne poroča.

Potres, ki je bil te dni se je čutil na obeh straneh morske ožine mesinske in na Liparskih otocih je bil najmočnejši od 1887. leta. Sicer je pa omeniti, da so v Italiji potresi jako navadni. O potresu v Mesini se poroča, da se je danes pred štirinajstimi dnevi ob sedmih zvečer v prvič zemlja stresla. Tresla se je nekaj sekund. Prestrašeni ljudje so kričeč bežali na ulice. Kdor je le mogel je bežal iz hiše. Jokajoč, moleč in preklinjajoč drli so ljudje na javne prostore.

Kmalu je zopet zabobnelo in zemlja se je močno stresla. Dimniki so se podirali, opeka letela s streh. Jednemu starčku je priletela na glavo, mu prebila lobanjo in zgrudil se je takoj mrtev na tla. Ljudje so kakor blazni begali pol oblečeni semtertja. Bil je strašen hrup in jok.

Kmalu se je pa zemlja stresla v tretje še hujše kakor poprej. Več ljudij je s strahu popadalo po tleh. Od straha je nastala nekaj časa tišina, potem pa strašen jok in stok. Pogumnejši možje so jeli pripravljati šotore

na javnih prostorih za prenočevanje, kajti nikdo se ni upal povrniti v hiše več, da je k večjemu kaj ven odnesel. Volnene robce, odeje, matroce prevlekli so na trge in delali šotore.

Ob devetih zvečer se je pa zemlja močnejše stresla kakor kadar si bodi poprej. Nekateri ljudje skušali so skozi goste množice ljudij pobegniti jo iz mesta. Može so iskali svoje žene, matere svojih otrok, ker so se zgubili v občni zmešnjavi. Uradniki in redarji poskušali so nekoliko ljudij pomiriti. Ko se tresenje dve uri ni ponavljalo so se ljudje polagoma nekoliko pomirili in so jeli v narejenih šotorih ali pa tudi kar na ulicah vlegati spat.

Ko se je pa okrog polnoči zopet zemlja stresla, so pa ljudje kar blazneli. Kričali so: „Mesto se pogrezuje!“ „Sodnji dan bode!“ „Zemlja se bode odprla in nas vse požrla!“ Velike množice ljudij bežale so iz mesta. Nekateri so noseč sv. podobe skušali prirediti nekako procesijo. Ženske z otroci v naročji prosile so Marijo za pomoč in rešitev. Da bi nekoliko ljudij potolažili, je vojaška godba jela igrati neko himno. Strah je pa vendar trpel do dne. Še le ko je solnce prilezlo izza gorâ so se ljudje malo pomirili. Kardinal Guarino je v Mesini priredil veliko procesijo. Veliko cerkev so pa zaprli, da bi ljudje se v njej ne zbrali v preveliki množici, ker bi se lahko zgodila kaka nesreča.

Podobni prizori, kakor v Mesini bili so tudi v drugih mestih, v nekaterih pa še strašnejši.

Roparji v Italiji

še vedno niso izmrli. Poleg Grške je Italija še vedno tista dežela v Evropi, ki ima največ roparjev. Iz Neapolja šel je te dni na sprehod rezervni poročnik baron Passavanti. Napalo ga je deset oboroženih roparjev in odpeljali v gozd. Roparji sedaj zahtevajo pol milijona lir odkupnine. Passavantijeva rodbina je namreč jako bogata.

V Galbanelli pri Terrari je petnajst oboroženih roparjev vdrlo v prodajalnico trgovca s tobakom Poggija in zahtevalo, da jim izroči ves denar. Trgovec se je z dvema svojima prijateljema, ki sta bila v prodajalnici, postavil v hud bran. Začel se je hud boj, pri katerem je bil jeden trgovčevih prijateljev nevarno ranjen, jeden roparjev ubit, dva pa ranjena. Ko so roparje pregnali iz prodajalnice, je bil tepež še dalje na cesti. Roparji jo niso poprej pobegnili, da je prišla žandarmerija. Žandarmerija je šest roparjev že zaprla.

Žandarmeriji se je posrečilo dobiti tudi več roparjev, pri znanem napadu v Tortoliju. Občno začudenje je vzbudilo to, da je mej roparji jeden mož, ki pripada inteligentnejšim stanovom. Varnost je v Italiji jako majhna. Seveda so tega mnogo krive nezdrave socialne razmere. Ljudje, ki se drugače ne morejo preživeti, pa pojdejo k roparjem.

V Palermu na Siciliji se je začela obravnava proti desetim roparjem, ki so pripadali roparski družbi Maurino.

Zatoženi so več umorov, ropov, tatvin in prisilne odpe-ljave oseb, da so potem zahtevali odškodnine. Mej dru-gim bili so odpeljali tudi barona Spitallezija iz Catanije. Obravnava bode jako dolga, kajti povabljenih je 200 prič. Ta pravda bode svetu odkrila, kakšne so varnostne raz-mere v kulturni Italiji.

Anarhisti.

V Trstu so prijeli nekega Mihaela Davide-a, pri katerem so našli iredentovske plakate. Davide je 1862. leta rojen v Benedkah. Učil se je mizarstva in knjigo-veštva, pa se nobenega posla dobro izučil ni. Dalje časa je bival v Parizu in Rimu, kjer se je navzel anarhistič-nega duha. Priznal je, da je sam pisal plakate, katere so našli pri njem

V Marziljo je dne 23. t. m. prišel parnik „Kemeny“ z Reke. Policija je dobila že naprej obveščanje, da se s tem parnikom pripeljejo anarhisti. Po prihodu je policija prijela pet Italijanov in 1 Belgijca.

O anarhistu Salvadorji, katerega so usmrtili v Bar-celoni, se poroča, da je nedavno bil izrekel, da obžaluje svoje hudodelstvo in se hoče povrniti v naročje sv. kato-liške cerkve. To je pa bila le zvijača. Mislil je, da s tem doseže pomiloščenje. Ko je pa videl, da mu to ni pomagalo, je pa na zadnjo uro odklonil vsako cerkveno pomoč. Hotel ni nič slišati o duhovnem, le anarhistične pesmi je prepeval. Salvadorja so po španjski navadi na morišči zadavili s železnim iz dveh delov obstoječim obro-čem. Ta obroč se dene na morišči sedečem zločincu na vrat in s posebnim vijakom vkup stisne, da ga zadavi.

Te dni so peljali z vojaškim spremstvom dinamita iz Turina v Avigliano. Vojaki, ki so spremljali dinamit, so šli nekoliko počivat in okrepčat se v gostilno poleg ceste. Ko pridejo iz gostilne, ni bilo dinamita nikjer. Zginil je z vozom vred. Vsa poizvedovanja v bližini ostala so brez uspeha. Voditelj tega prevažanja se je vsled tega sam ustrelil. Drugi vojaki bodo tudi kaznovani. Vojaške straže so preiskovale ceste, gozde in vasi ali vse brez uspeha. Sodi se, da so anarhisti ukrali dinamit, da ga bodo rabili v svoje namene.

— **Ruska carica — premogokopica.** Pripoveduje se, da je sedanja ruska carica pri poslednjem potovanju bila obiskala neki premogovnik na Angleškem in sama vzela kramp v roke, ter odkrila nekaj kosov premoga. Premogokopi radi pripovedujejo, kako je hesenska princezinja premog kopala, ona sama pa tudi.

— **Milijon dedščine.** Nedavno je umrla v Orzay v departementu Seine et Oise neka skoro sto let stara gospo-dična, ki je s svojo služnico živela jako skromno po zimi v Parizu, po letu pa na kmetih. Oddaljeni sorodniki gospodične Tanié so vedeli, da ima premoženje, a da je milijonarka, tega niso mislili. Njih veselje trpelo je le malo časa, ko se je izvedelo, da je zapustila več milijonov v vrednostnih papirjih in v zlatu, kajti našla se je oporoka, v kateri je jim le neznatne svote volila. Glavni del zapuščine je odmenila dobrodelnim zavodom.

— **Samomor.** Dne 23. t. m. se je ustrelil novi župnik Kotal v Schwazu na Češkem. Bil je zadnji čas jako razburjen in se torej sodi, da je bil zblaznil.

— **Samomor na železnici.** V brzovlaki, ki vozi z Dunaja v Beligrad so našli v Zemunu obešenega nekega lepo oblečenega potnika. Pri sebi ni imel nobenih papirjev in se zatorej ni moglo določiti, kdo je.

— **Še dekle.** V Szegedinu popisujejo sedaj mestne uboge. V nekem revnem stanovanju našli so nad 100 let staro žensko. Povedala je, da jej je ime Julijana Szylagyi. Na vprašanje, je li vdova, je odgovorila? „Kaj še, jaz sem še dekle!“

— **Sleparsko gostilniško blagajničarico** zaprli so te dni na Dunaji. V neki gostilnici je že dlje časa slednji teden ob obračunanju moral natakak po kacih 10 gl doplačati. Sum letel na blagajničarico Ano Steiner, ki je zapisovala jedi, ki so šle v jedilnico in pobirala denar za pijače ki so se pro-dajale čez ulico. Sodilo se je, da si jemlje od denarja, ki prihaja od prodaje pijače čez ulico in zato natakakjem več zapisuje. Sedaj so jo strogo nadzorovali. Nekega dne so jo nakrat odpeljali k policiji in v tem pregledali njeno blagajnico in se prepričali, da je v njej deset goldinarjev bilo več, kakor je imela zapisanih. Jasno je bilo, da si je te denarje hotela obdržati in je zaračunati natakakjem. Preiskali so njeno sta-novanje in našli več dragocenostij in šest hranilničnih knjižic. Ves denar je vložen od 1892. leta, od kar je v ti službi. Iz prejšnje službe so jo tudi bili izpodili zaradi sleparij. Škode je naredila nad 1000 gld.

— **Obok** se je udrl pri novi zgradbi v delavnici slad-korja v Hrudinu 80 metrov na dolgem. Več ljudij je podsutih. Takoj so izvlekli štiri mrtve.

— **Na železnici povožena.** Dne 23. t. m. je na furlanski železnici pri postaji Ronki železnični vlak povozil kočijaža in konja. Kočijaž in konj sta težko poškodovana. — Dno 21. t. m. je pa na postaji Wörge na Tirolskem prišel pod kolo kurjač Rudolf Meh in ga je na kose raztrgalo. Imel je 28 let in je oče dveh otrok

— **Napad na pismonoša.** Dne 24. t. m. je postopač Teichert napal v Vratislavi pismonošo za denarna pisma Huebnerja v veži neke hiše, da bi ga oropal. Napadovalca, ki je mislil oropati pismonošo, so prijeli.

— **Podkupljenje portugalskega poslanca.** Bankir v Oportu Kondall je priobčil knjižico, v kateri trdi, da je sindi-kat, ki je bil osnoval za ustanovljenje ladijedelniške dru-žbe in grajenje železnice Salamanka-Oporto, leta 1889. nekemu poslancu dal 80 kontos rajs, da bi v zbornici zagovarjal ome-njeno podjetje. Zbornica je izvolila posebno komisijo, da stvar preišče. Poleg tega je vlada odredila sodniško preiskavo.

— **Predilnica je pogorela.** V Budimpešti pogorela je velikanska predilnica. Zgorele so velike zaloge pavole. Tkalnico so rešili, pa z veliko težavo Gorelo je več ur.

— **Žandar umorjen.** Pri Toplicah na Češkem našli so umorjenega žandarja Janiča. Imel je 19 ran, največ težkih. Jedenkrat bil je zaboden z bajonetom in vsekan s sabljo. Ti rani so morilci gotovo prizadeli z žandarjevim orožjem. Po morilcih ni nobenega sledu.

— **Strašno delo nekega blazneca.** V Mayenu v Belgiji je zblaznel neki kmet. Polil je svoja majhna otroka s petrolejem in ju zažgal. Oče je mirno gledal ta prizor, potem se pa ovadil sam policiji.

— **Strah v gledališči.** V gledališči v Bruselji se je vnela obleka neki plesalki. Druge plesalke so jej prihitele na pomoč, pa se je tudi njim obleka vnela. To je vzbudilo mej gledalci velik strah. Bežali so iz gledališča. Nekaj ženskih in otrok je ranjenih. Tri plesalke so hudo opečene.

— **S hudičevim oljem** je polil neki mož v Amster-damu v sodni dvorani svojo ženo, ko je bila obravnava zaradi prešestovanja. Oba očesa sta izžgana. Moža so seveda takoj zaprli.